

Poučení pro notáře před rozhodnutím o dědictví

Majetková práva autorská a majetková práva související s právem autorským (tj. majetková práva výkonného umělce a majetková práva výrobce zvukového nebo zvukově obrazového záznamu) mají svá značná specifika, která musejí být vždy zohledněna.

Předmět dědictvého řízení

Jelikož je předpoklad užití zaznamenaných výkonů výkonného umělce (zůstavitele) i v budoucnu, je třeba, aby v rozhodnutí o vypořádání dědictví bylo výslovně uvedeno, kdo je dědicem práv výkonného umělce. Tento druh práv nelze směšovat s právy autorskými. Rovněž je důležité, že každé z těchto práv spravuje jiný kolektivní správce (tj. INTERGRAM, OSA atp.).

INTERGRAM spravuje nikoli práva autorů k jejich autorským dílům – autorská práva – (ve smyslu § 2 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů), ale práva související, konkrétně práva výkonných umělců (§ 67 a násl. autorského zákona) a výrobců zvukových záznamů (§ 75 a násl. autorského zákona) a zvukově obrazových záznamů (§ 79 a násl. autorského zákona).

Třebaže jsou práva autorská a práva související upravena jediným právním předpisem (autorským zákonem), je potřeba je vzájemně odlišovat – to ostatně potvrzuje i samotný § 1 autorského zákona, který práva související uvádí nikoli jako součást či podmnožinu práv autora k jeho autorskému dílu (písm. a) tohoto ustanovení), ale jako práva odlišná (písm. b)), samostatný systém (být obsahově podobný), který je autorským právům postavený naroveň.

To znamená, že v dědictvém rozhodnutí by měla být ideálně uvedená práva, která po sobě zůstavitel zanechal, a měla by být rozčleněná do následujících kategorií:

1. *práva autorská (zde je namístě – je-li to relevantní – zachovat i další členění dle toho, jakého druhu jsou vytvářena díla, a to na díla hudební, literární, výtvarná atp.),*
2. *práva výkonného umělce,*
3. *práva výrobce zvukových záznamů a*
4. *práva výrobce zvukově obrazových záznamů*

Případně lze kategorie ad 2 – 4 sloučit do kategorie *práva související s právem autorským*

Neocenitelnost majetkových práv vs. vydání majetku nepatrné hodnoty vypraviteli pohřbu

Autorský zákon v § 26 odst. 1 dále stanoví, že majetková práva autorská a práva výkonných umělců jsou nepřevoditelná a dle ustanovení § 17 odst. 5 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku se jakožto nepřevoditelná práva neoceňují. Z toho vyplývá, že majetková práva autora a majetková práva výkonných umělců nelze v rámci řízení o pozůstalosti vydat zůstaviteli pohřbu jakožto majetek nepatrné hodnoty, ve smyslu § 154 zákona č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních

soudních. K tomu si dovolím Vás odkázat na komentáře k autorskému zákonu nakladatelství Leges¹ a C. H. Beck², které nezávisle na sobě docházejí ke shodným závěrům.

Okolnost, že se uvedená práva neoceňují nelze vykládat tak, že jejich hodnota je nula. Stejně jako nelze v matematice, v intencích reálných čísel, dělit jakékoli číslo nulou, nelze neocenitelná práva považovat za věci nepatrné hodnoty. Takový postup je evidentně nesprávný.

Jestliže se proto na INTERGRAM obrátí dědic se žádostí o uzavření Smlouvy o správě práv, nemůže s ním být taková smlouva uzavřena, pokud dědické rozhodnutí má formu *usnesení o zastavení řízení a vydání majetku nepatrné hodnoty vypraviteli pohřbu*.

Tento právní názor má INTERGRAM soudně podložený.

Formulace majetkových práv v dědickém usnesení, výnosy a dílčí pohledávky z nich plynoucí

Pokud majetková práva po výkonném umělci zdědí vícero dědiců (viz § 26 odst. 2, ve spojení s § 74 zákona č.121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „AZ“), použijí se na jejich vzájemné vztahy ustanovení o spoluautorství (§ 8 AZ). To znamená, že **práva a povinnosti vycházející z dispozice s dílem (výkonem, záznamem) svědčí všem dědicům společně a nerozdílně** a nelze je proto v dědickém usnesení rozdělit na podíly, které by připadly jednotlivým dědicům.

K tomu lze dále uvést, že ustanovení § 26 odst. 1 AZ stanovuje, že shora uvedené se nevztahuje na pohledávky z majetkových práv vyplývající. Ty mají stejnou povahu jako každá jiná pohledávka. To znamená, že **výnosy a jednotlivé pohledávky** z těchto práv vyplývající (dílčí pohledávkou je např. odměna od INTERGRAM za rok X) **na podíly dělit lze**.

V případě, že se na INTERGRAM obrátí dědic se žádostí o uzavření Smlouvy o správě práv, nemůže s ním být taková smlouva uzavřena, pokud dědické rozhodnutí nesplňuje výše uvedené náležitosti. V takovém případě je dědic vyzván, aby požádal soudního komisaře o vydání opravného usnesení.

¹ Polčák, R. a kol.: Autorský zákon. Praktický komentář s judikaturou. Praha: Leges, 2020.

² TELEČ, Ivo. Autorský zákon: komentář. 2., upravené vydání. Praha: C.H. Beck, 2019.